

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ /2 ՄՈՂՈՒԼ/

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԴԱՍՄԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ /ՄՈՂՈՒԼ 2/
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1410B4/01.2 , 8 ՄՈՂՈՒԼ
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	Ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել հայոց պատմության մեջ շրջադարձային նշանակություն ունեցած այնպիսի իրադարձությունների մասին, ինչպիսիք էին Հայաստանի վերածուրը առաջավորասիական հզոր տերության, միասնական Մեծ Հայքի ամրապնդումը, Արտաշիայան արքայատոհմի հաստատումից հետո հայկական հելլենիստական մշակույթի ստեղծումը, ինչպես նաև հայ-պարթևական և հայ-պարսկական փոխհարաբերությունների դերը Հայաստանի քաղաքական, տնտեսական և մշակութային կյանքում:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Դասակարգել ուսումնասիրվող ժամանակաժրջանի գործընթացներն՝ իրենց բեկումնային պահերով, • Բացատրել հայ-պարթևական համագործակցության շահավետությունը, • Նկարագրել ավատատիրության սկզբնավորումը, • Ցույց տալ քրիստոնեության մուտքի և նրա հետագա տարածման նախադրյալները, • Գտնել Իրանում Մասանյան արքայատոհմի հաստատման և հայ-պարսկական առճակատման պատճառներն ու հետևանքները <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Գնահատել այդ ժամանակաշրջանում տեղի ունեցած փոփոխությունները, հիմնավորել դրանց օբյեկտիվ բնույթը:</p> <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Նախընտրել այն իրադարձությունները, թվականները, անձանց, որոնք վճռորոշ են եղել հայ ժողովրդի համար:</p>
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 6/180 • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ -80 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -40 • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 40 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -5

ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Պատմական աշխարհագրություն, հնագիտություն, աղբյուրագիտություն

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ

1. Ուսումնական նյութի բացատրում-լուսաբանում դասախոսության միջոցով:
2. Քարտեզների դիտարկում, ցուցադրում:
3. Սկզբնաղբյուրների ներկայացում և վերլուծություն

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Տիգրան Մեծ: Հայ-պարթևական պատերազմը և հաշտությունը:
2. Մելիկյան տերության կործանումը: Տիգրան Մեծի աշխարհակալությունը:
3. Հայ-հռոմեական պատերազմը: Արտաշատի հաշտության պայմանագիրը:
4. Հայաստանն Արտավազդ 2-րդի օրոք: Արտավազդ և Կրասոս:
5. Հայաստանն Արտավազդ 2-րդի օրոք: Արտավազդ և Անտոնինոս:
6. Հայաստանը վերջին Արտաշիայանների օրոք:
7. Հայաստանը 1-ին դարի 1-ին տասնամյակներին: Հայաստանը կռվախնձոր:
8. Հայաստանը վրաց արքայատոհմի ներկայացուցիչների օրոք:
9. Հայոց գահին հաստատվելու՝ Արշակունիների նոր փորձը:
10. Տասնամյա պատերազմը: Տրդատ Արշակունին Հայոց թագավոր:
11. Տրդատ I-ի գործունեությունը Մեծ Հայքի ամրապնդման ուղղությամբ:
12. Քրիստոնեության մուտքը Հայաստան, նրա հետագա տարածումը:
13. Հայաստանը 2-րդ դարի առաջին կեսին: Վաղարշ I՝ թագավոր Հայոց:
14. Հայաստանը II դարի երկրորդ կեսին: Հայաստանը նվաճելու Հռոմինոր փորձերի ձախողումը:
15. Հայաստանը 3-րդ դարում: Հայ-պարսկական առճակատման սկիզբը:
16. Հայաստանը Սասանյան գահակալների օրոք:
17. Հայաստանը Տրդատ 3-րդի գահակալության տարիներին:
18. Հայաստանը Խոսրով Կոտակի օրոք: Խոսրով Կոտակի արտաքին քաղաքականությունը և շինարարական գործունեությունը:
19. Հայաստանը Խոսրով Կոտակի օրոք: Խոսրով Կոտակի ներքին քաղաքականությունը: Թագավորական իշխանության և նախարարների առճակատման սկիզբը:
20. Հայաստանը Տիրանի գահակալության տարիներին: Տիրանի արտաքին քաղաքականությունը:
21. Հայաստանը Տիրանի գահակալության տարիներին: Տիրանի ներքին քաղաքականությունը: Թագավորական իշխանության և եկեղեցու առճակատումը:
22. Հայաստանը Արշակ 2-րդի օրոք: Արշակ II-ի արտաքին քաղաքականությունը:
23. Հայաստանը Արշակ 2-րդի օրոք: Արշակ II-ի ներքին քաղաքականությունը:

--

<p>24. Հայաստանը Արշակ 2-րդի օրոք: Պայքար անկախության պահպանման համար:</p> <p>25. Հայաստանը Պապ թագավորի օրոք: Նրա արտաքին քաղաքականությունը:</p> <p>26. Հայաստանը Պապ թագավորի օրոք: Նրա ներքին քաղաքականությունը:</p> <p>27. Մեծ Հայքի թագավորության թուլացումը և բաժանումը Հռոմի ու Պարսկաստանի միջև:</p> <p>28. Արշակունյաց թագավորության թուլացումը, նրա անկումը:</p>
--

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p>
<p>ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Էլեկտրոնային դասախոսությունների փաթեթ: 2. Ազաթանգեղոս, Հայոց պատմություն, Եր., 1983: 3. Եզնիկ Կողբացի, Եղծ աղանդոց, Եր., 1979: 4. Կորյուն, Վարք Մաշտոցի, Եր., 1981: 5. Ղազար Փարպեցի, Հայոց պատմություն, Եր., 1982: 6. Մովսես Խորենացի, Հայոց պատմություն, Եր., 1981: 7. Փավստոս Բուզանդ, Հայոց պատմություն, Եր., 1987: 8. <<Հայ ժողովրդի պատմություն>>, ՀՄՍՀ ԳԱ հրատ., Եր., 1971, հ. I: 9. <<Հայ ժողովրդի պատմություն>>, ՀՄՍՀ ԳԱ հրատ., Եր., 1984, հ. II: 10. Աբրահամյան Ա., Հայոց զիր և գրչություն, Եր., 1973: 11. Մանանդյան Հ., Քննական տեսություն հայ ժողովրդի պատմության, հ. I, Եր., 1944: 12. Մանանդյան Հ., Տիգրան երկրորդը և Հռոմը, Եր., 1972: 13. Սարգսյան Գ., Հելլենիստական դարաշրջանի Հայաստանը և Մովսես Խորենացին, Եր., 1966:

<p>ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Ստրաբոն, ԵՊՀ հրատ., Եր., 1940: 2. Երեմյան Ս., Հայաստանը ըստ <<Աշխարհացոյց>>-ի, Եր., 1963: 3. Կրկյաշարյան Ս., Հին Հայաստանի պետական կառուցվածքը /մ.թ.ա. VI-մ.թ. IV դդ./, Եր., 2005: 4. Հակոբյան Թ., Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն, Եր., 1984: 5. Ἰερόαδδ, Ἐξάδαίινά αεείάϊññáϊέϋ. Ἄ ááóð ðñáð, Ἰ., 1987. 6. Ὑ.Áεéáðñáï, Ἄñðááðñóáï Ñáεááεéáñá, Ἰ., 1985. 7. Ἐñóíðéϋ áðááñááñ ìèðá. Ðáñðóááð áðááñéèð ïáúáñóá”, II, ñðð. 387.
--

<p>ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ</p>

<p>ԸՆԹԱՅԻՎ ՍՏՈՒԳՈՒՄ-նախատեսված է 2 գրավոր ստուգում, յուրաքանչյուրը՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային</p>

արժեքով:
 ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՍՏՈՒԳՈՒՄ-նախատեսվում է անցկացնել բա-
 նավոր՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Այս անգամ ևս
 հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային
 արժեքով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
 ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ
 ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1 – 10% (հաճախումներ)
2. Բաղադրիչ 2 – 20% (ընթացիկ ակտիվություն)
3. Բաղադրիչ 3 – 70% (ամփոփիչ ստուգում)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տարային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը կրեդիտ/կրեդիտ ժամ – 6/180

Հ/Հ	Հանդիպում	Թեմա	Դաս.	Մեմ.	Գործ	Լաբ.	Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհ. աշխատա-ժամ.
1.	Հ/Հ	Տիգրան Մեծ: Հայ-պարթևական պատերազմը և հաշտությունը:	2				4	6
2.	1.	Մելիկյան տերության կործանումը: Տիգրան Մեծի աշխարհակալությունը:		2			4	6
3.	2.	Հայ-հռոմեական պատերազմը: Արտաշատի հաշտության պայմանագիրը:	4				2	6
4.	3.	Հայաստանն Արտավազդ II-ի օրոք: Արտավազդ և Կրասոս:		2			4	6
5.	4.	Հայաստանն Արտավազդ 2-րդի օրոք: Արտավազդ և Անտոնինոս:	4				4	8
6.	5.	Հայաստանը վերջին Արտաշիսյանների օրոք:		2			4	6
7.	6.	Հայաստանը 1-ին դարի 1-ին տասնամյակներին: Հայաստանը կռվախնձոր:	4				4	8
8.	7.	Հայաստանը վրաց արքայատոհմի ներկայացուցիչների օրոք:		2			2	4
9.	8.	Հայոց գահին հաստատվելու՝ Արշակունիների նոր փորձը:	2				4	6
10.	9.	Տասնամյա պատերազմը: Տրդատ Արշակունիին Հայոց թագավոր:		2			6	8
11.	10.	Տրդատ I-ի գործունեությունը Մեծ Հայքի ամրապնդման ուղղությամբ:	2				4	6
12.	11.	Քրիստոնեության մուտքը Հայաստան, նրա հետագա տարածումը:	4				2	6
13.	12.	Հայաստանը 2-րդ դարի առաջին կեսին: Վաղարշ I՝ թագավոր Հայոց:		2			4	6
14.	13.	Հայաստանը II դարի երկրորդ կեսին: Հայաստանը նվաճելու շրջանի նոր փորձերի ձախողումը:		2			2	4
15.	14.	Հայաստանը 3-րդ դարում:	4				2	6

		Հայ-պարսկական առճակատման սկիզբը:					
16.	15.	Հայաստանը Մասսանյան գահակալների օրոք:		2		2	4
17.	16.	Հայաստանը Տրդատ 3-րդի գահակալության տարիներին:		4		2	6
18.	17.	Հայաստանը Խոսրով Կոտակի օրոք: Խոսրով Կոտակի արտաքին քաղաքականությունը և շինարարական գործունեությունը:	4			2	6
19.	18.	Հայաստանը Խոսրով Կոտակի օրոք: Խոսրով Կոտակի ներքին քաղաքականությունը: Թագավորական իշխանության և նախարարների առճակատման սկիզբը:		4		2	6
20.	19.	Հայաստանը Տիրանի գահակալության տարիներին: Տիրանի արտաքին քաղաքականությունը:	4			2	6
21.	20.	Հայաստանը Տիրանի գահակալության տարիներին: Տիրանի ներքին քաղաքականությունը: Թագավորական իշխանության և եկեղեցու առճակատումը:		4		2	6
22.	21.	Հայաստանը Արշակ 2-րդի օրոք: Արշակ II-ի արտաքին քաղաքականությունը:	2			2	4
23.	22.	Հայաստանը Արշակ 2-րդի օրոք: Արշակ II-ի ներքին քաղաքականությունը:		4		2	6
24.	23.	Հայաստանը Արշակ 2-րդի օրոք: Պայքար անկախության պահպանման համար:	2			2	4
25.	24.	Հայաստանը Պապ թագավորի օրոք: Նրա արտաքին քաղաքականությունը:		2		4	6
26.	25.	Հայաստանը Պապ թագավորի օրոք: Նրա ներքին քաղաքականությունը:		2		2	4
27.	26.	Մեծ Հայքի թագավորության թուլացումը և բաժանումը Հռոմի ու Պարսկաստանի միջև:	2			4	6
28.	27.	Արշակունյաց թագավորության թուլացումը և անկումը:		4		4	8

29	28	1 ընթացիկ ստուգում					4	4
30	29	2 ընթացիկ ստուգում					4	4
31	30	Ամփոփիչ ստուգում					8	8
32	31	ԸՆդամենը	40	40			100	180